

Ivan Lehotský: Slovensko nad čiernou priepasťou. Vládna junta už celkom stratila súdnosť, ozýva sa zo všetkých strán z právnickej obce

- CZ24 News | 7. září 2021

SLOVENSKO: Vojsko o likvidáciu právneho štátu na Slovensku sa dostala do mimoriadne horúcej fázy potom, ako generálny prokurátor Maroš Žilinka odmietol byť súčasťou kráglóvacej mašinérie vládnej junty. Pokusy totalitnej moci ovládnuť štát bezo zvyšku však vyvolávajú protesty doma aj v zahraničí

Ilustračné foto

Svoje stanovisko k pokusu zrušiť § 363 Trestného poriadku (ktorý hovorí, že generálny prokurátor zruší rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak v tom konaní bol porušený zákon) vydala Právnická fakulta Univerzity Komenského (PF UK). Snahu o zúženie právomocí generálneho prokurátora vnímajú akademici veľmi negatívne: „Zmena dotknutého ustanovenia trestného poriadku je spôsobilá negatívne pôsobiť na atribúty zákonnosti trestného konania.“

V stanovisku sa tiež uvádza: „Je neprípustné, aby rozhodovanie o právnych otázkach podliehalo emóciám, politickým prianiam a aktuálnej spoločenskej nálade. Rovnako tak sú v demokratickej spoločnosti neprípustné snahy o takú právnu úpravu, ktorá akoby sa snažila chrániť trestné konanie pred právom bežných ľudí, aby sa voči nim postupovalo zákonne“. Plné znenie stanoviska PF UK [nájdete TU](#).

Sudcovia hovoria: politici na nás vyvíjajú neprípustný tlak

Zámer vládnej junty urýchlene zmeniť znenie paragrafu 363 Trestného poriadku, a obmedziť tak generálnemu prokurátorovi právomoci – potom, ako zistila, že jej u generálneho prokurátora Maroša Žilinku niektoré veci neprejdú – kritizujú aj sudcovia. Prezídium Združenia sudcov Slovenska (ZSS) publikovalo na stránke www.sudnamoc.sk svoje vyjadrenie (v plnom znení ho [nájdete TU](#)). Upozorňuje v ňom, že aktuálne vyjadrenia časti politickej reprezentácie majú až charakter osobných útokov na adresu generálneho prokurátora.

Sudcovia tiež píše: „Osobitne alarmujúcimi sú v tomto smere medializované vyjadrenia vrcholných predstaviteľov výkonnej a zákonodarnej moci o ich zámere urýchlene zmeniť dotknuté ustanovenia Trestného poriadku. Takúto unáhlenú a čiastkovú zmenu právnej úpravy považuje ZSS za v právnom štáte neprípustnú politickú reakciu na rozhodnutie justičného orgánu.“ Inú spontánnu deklaráciu sudcov k znevažovaniu Generálnej prokuratúry [nájdete TU](#).

Predseda OZ Za demokraciu a právny štát - zmysel existencie § 363 pocítil na vlastnej koži

K snahe odstrániť z Trestného poriadku paragraf 363 sa ozvalo aj občianske združenie Za demokraciu a právny štát (jeho novú webovú stránku [nájdete TU](#)), pokračovateľ Iniciatívy advokátov za právny štát. Predseda OZ Za demokraciu a právny štát Martin Ribár vo svojom videu ([viď TU](#)) upozorňuje, že odňať generálnemu prokurátorovi možnosť korigovať eventuálne pochybenia, ktorých by sa mohli dopustiť jemu podriadené zložky, a nechať rozhodovanie výlučne na súd, je neprípustným poškodením právneho systému: „Tvrdenie, že niekto má čakať vo väzbe na právoplatné rozhodnutie súdu v prípade, ak v jeho konaní bol porušený zákon, je absolútne zvrhlé“.

Ribár na vlastnom bizarnom prípade dokumentuje, ako pochybenia jednotlivých orgánov činných v trestnom konaní (ktoré nemusia byť iba náhodné...) môžu človeka vo väzbe psychicky, ale aj zdravotne doslova zničiť. Vo väzbe strávil 565 dní, čo mu zničilo zdravie a takmer rozbilo rodinu, pričom súd stále nerozhodol o jeho vine či nevine – a nebyť požiadavky Ústavného súdu na jeho okamžité prepustenie, možno by tam bez riadneho súdneho procesu sedel dodnes. Ribár preto hovorí: „Akékoľvek spochybňovanie právomoci generálneho prokurátora, jeho rozhodnutí a vytváranie mediálneho tlaku na rozhodovanie súdov, je cesta do pekla, je to rozklad demokratického zriadenia a právneho štátu.“

Psi z domova aj zo zahraničia štekajú, karavána zatiaľ ide ďalej...

Že na Slovensku je s právnym štátom problém, si všimli nielen akademici, sudcovia, advokáti, opozícia, nezávislé médiá a samostatne mysliaci ľudia na Slovensku, ale už aj viaceré medzinárodné inštitúcie. Situáciu u nás po zmene vlády už kritizovala Poradná rada európskych sudcov CCJE, Rada advokátskych komôr Európy (CCBE) a ďalšie subjekty. Najnovšie sa k situácii vyjadrila Európska asociácia sudcov (EAJ), ktorá z vývoja na Slovensku v oblasti súdnictva vyjadrila vážne obavy

(rezolúciu EAJ v plnom znení [nájdete TU](#)).

EAJ kritizuje viaceré zmeny, ktoré vládna junta počas svojho krátkeho „bačovania“ v oblasti súdnictva stihla zaviesť, ako je možnosť predčasného odvolania členov Súdnej rady, strata nezávislosti Súdnej rady, znížená ochrana sudcov pri výkone funkcie, možnosť ich preloženia na iný súd bez ich súhlasu, či nezapojenie sudcov do reformy súdnictva. EAJ preto nalieha na slovenské orgány, aby prijali vhodné opatrenia v súlade s európskymi štandardmi a obnovili všetky záruky nezávislosti súdnictva, a aby do budúcich pokusov o reformy v plnom rozsahu zapájali zástupcov súdnictva.

Vládnu juntú nič z uvedeného netrápi: za chrbtom má podporu istého veľvyslanectva, bruselského molocha a systémových médií, a preto sa cíti byť neohrozená pri realizácii svojho plánu Slovensko prevalcovať. Zdá sa však, že ľudí, ktorí majú jej totalitných spôsobov plné zuby a neboja sa dať to otvorene najavo, je viac, než si možno mysleli.